

УСТАВНОМ СУДУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЗАХТЕВ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ИЗБОРНОМ СПОРУ

ПОДНОСИЛАЦ: Нада Ђорђевић, [REDACTED], са пребивалиштем у [REDACTED],
[REDACTED],

контакт телефон : [REDACTED],

e-mail : [REDACTED]

На основу одредаба члана 167 став 2 тачка 5 Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/06 и 115/2021) и члана 75, 77 и 78 Закона о Уставном суду („Службени гласник РС“, број 109/2007, 99/2011, 18/2013 - Одлука УС РС, 40/2015 - др.закон, 103/2015, 10/2023 и 92/2023) подносилац подноси

ЗАХТЕВ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ИЗБОРНОМ СПОРУ

због

неправилности у поступку за избор изборног члана Високог савета судства из реда судија виших судова, која је битно утицала на изборни резултат

Против

- решења Изборне комисије Високог савета судства (у даљем тексту: Изборна комисија) број 119-04-00002/2026-02 од 12.01.2026. године,
- недоношења одлуке од стране Високог савета судства (у даљем тексту: ВСС) по жалби подносиоца изјављеној против решења Изборне комисије број 119-04-00002/2026-02 од 12.01.2026. године
- записника о утврђивању резултата избора Изборне комисије број 013-00-4/2026-02 од 29.01.2026. године и утврђених резултата избора у делу који се односи на избор за члана Високог савета судства из реда судија виших судова

због повреде:

- права на делотворно правно средство из члана 36 став 2 Устава Републике Србије (у даљем тексту: Устав) и
- изборног (пасивног) права из члана 52 Устава,
- права на учешће у управљању јавним пословима из члана 53 Устава

и ставља Уставном суду

ПРЕДЛОГ

Да донесе одлуку којом ће усвојити захтев, утврдити да су означеним актима и радњама учињене неправилности у изборном поступку у делу који се односи на избор за члана ВСС из реда судија виших судова и да су подносиоцу повређена Уставом гарантована права на делотворно правно средство из члана 36 став 2 Устава, изборно (пасивно) право из члана 52 Устава и право на учешће у управљању јавним пословима из члана 53 Устава и поништити решење Изборне комисије број 119-04-00002/2026-02 од 12.01.2026. године и записник Изборне комисије број 013-00-4/2026-02 о резултатима избора од 29.01.2026. године и утврђених резултата избора у делу који се односи на резултате избора за изборног члана ВСС из реда судија виших судова, те поништити изборни поступак у делу који се односи на избор за члана ВСС из реда судија виших судија а који је спроведен након доношења оспореног решења од 12.01.2026. године.

Образложење

Одлуком председника ВСС број: 119-01-861/2025-01 од 24.09.2025. године, сходно члану 25. Закона о Високом савету судства („Службени гласник РС“, број 10/2023), отпочет је поступак избора кандидата за изборног члана ВСС из реда судија, из следећих судова: 1) један из Врховног суда; 2) један из виших судова; 3) један из привредних судова и Привредног апелационог суда; 4) један из основних судова; 5) један из прекршајних судова и Прекршајног апелационог суда. Истом одлуком, тачком 2. констатовано је да поступак предлагања кандидата за изборног члана ВСС из реда судија организује и спроводи Изборна комисија, тачком 3. да Изборна комисија у року од осам дана од пријема ове одлуке, доноси Одлуку о изборним радњама и роковима, која се објављује на интернет страници ВСС, а тачком 4. да кандидат за изборног члана ВСС из реда судија доставља кандидациону пријаву Изборној комисији у року од 30 дана од дана објављивања одлуке о отпочињању

поступка избора кандидата за изборног члана ВСС из реда судија у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Доказ: Одлука председника ВСС о отпочињању избора број: 119-01-861/2025-01 од 24.09.2025. године (објављена на сајту ВСС https://vss.sud.rs/api/documents/preview/odluka_o_otpocinjanju_postupka_izbora_kandidata_za_izbornog_clana_vss_24_09_2025_13_06_08.pdf)

Изборна комисија је потом, на седници одржаној 29.09.2025. године, донела Одлуку о изборним радњама и роковима број 021-02-96/2025-02 од 29.09.2025. године, којом су у складу са Законом о Високом савету судства и Правилником о начину рада Изборне комисије Високог савета судства („Службени гласник Републике Србије“, број 34/2024) одређени рокови за спровођење поступка избора кандидата за изборног члана ВСС из реда судија Врховног суда, виших судова, привредних судова и Привредног апелационог суда, основних судова, прекршајних судова и Прекршајног апелационог суда. Наведеном Одлуком је, између осталог, одређено:

- да се кандидациона пријава предаје најкасније до 27.10.2025. године ;
- да у року од 24 часа од часа пријема пријаве/допуне пријаве Изборна комисија испитује благовременост, дозвољеност и потпуност кандидационе пријаве и доноси одговарајуће одлуке;
- да благовремену, дозвољену и потпуну кандидациону пријаву Изборна комисија проглашава Решењем о проглашењу кандидатуре, које доставља подносиоцу пријаве року од 24 часа од часа пријема пријаве;
- да Изборна комисија у року од 15 дана од истека рока за подношење кандидационе пријаве, утврђује по једну Коначну листу кандидата према редоследу предаје кандидационих пријава, за сваки степен и врсту судова из којих се предлажу изборни чланови ВСС из реда судија, односно најкасније до 11.11.2025. године и
- да истовремено објављује на интернет страници ВСС све утврђене коначне листе кандидата заједно са личним и професионалним подацима и програмом кандидата;
- да кандидат може одустати од кандидатуре подношењем писмене изјаве Изборној комисији, најкасније осам дана од дана утврђивања Коначне листе кандидата, а најкасније закључно са 19.11.2025. године.

Доказ: Одлука Изборне комисије о изборним радњама и роковима број 021-02-96/2025-02 од 29.09.2025. године (објављена на сајту ВСС

Подносилац захтева за одлучивање у изборном спору је судија. У време отпочињања поступка избора вршила је судијску функцију у Вишем суду у Београду. Истог дана након подошења кандидационе пријаве, 21.10.2025. године, Изборна комисија прогласила је кандидатуру судије Наде Ђорђевић (овде подносиоца захтева) за члана ВСС из реда судија решењем број 119-04-00921/2025-02 од 21.10.2025. године, уз констатацију да је статус кандидата стечен кандидационом пријавом судије кога подржавају најмање 20 судија.

Доказ: решење Изборне комисије о проглашењу кандидатуре број 119-04-00921/2025-02 од 21.10.2025. године (објављено на сајту ВСС https://vss.sud.rs/api/documents/preview/nada_djordjevic_sudija_viseg_suda_u_beogradu_06_1_1_2025_12_30_35.pdf)

Коначна листа (од четири) кандидата за изборне чланове Високог савета судства из реда судија виших судова утврђена је Решењем Изборне комисије број 119-04-1036/2025-02 од 06.11.2025. године, сагласно Одлуци о изборним радњама и роковима од 29.09.2025. године, на којој је под редним бројем 2. наведен кандидат Нада Ђорђевић, судија Вишег суда у Београду.

Доказ: решење Изборне комисије о коначној листи кандидата број 119-04-1036/2025-02 од 06.11.2025. године (објављено на сајту ВСС https://vss.sud.rs/api/documents/preview/resenje_konacna_lista_visi_sudovi_06_11_2025_12_16_45.pdf)

Стицајем околности, по огласу ВСС објављеном у „Службеном гласнику РС“ број 5/25 од 17.01.2025. године, подносилац захтева изабрана је за судију Апелационог суда у Београду, два дана након проглашења кандидатуре, на седници ВСС одржаној 23.10.2025. године, одлуком ВСС број: 119-05-939/2025-01 од 23.10.2025. године. Против наведене одлуке о избору је сходно одредбама члана 59. Закона о судијама („Службени гласник Републике Србије“, број 10/2023) поднета жалба Уставном суду.

У међувремену, у складу са одлуком Изборне комисије којом је одређен период представљања кандидата (од 20.11.2025. до 22.01.2026. године), те у складу са Распоредом представљања кандидата у седишту апелационог суда, који је 20.11.2025. године објављен на интернет страници ВСС, подносилац захтева је као кандидат за члана ВСС из реда судија сходно одредбама члана 35 Закона о Високом савету судства, користила право на представљање судијама.

Доказ: Одлука ВСС о избору подносиоца овог захтева број 119-05-939/2025-01 од 23.10.2025. године, објављена у „Службеном гласнику РС“, број 98/2025 од 10.11.2025. године

На функцију судије Апелационог суда у Београду подносилац је ступила 30.12.2025. године. Затим је Изборна комисија ВСС 12.01.2026. године донела решење број 119-04-00002/2026-02 од 12.01.2026. године, којим је констатовано да је судији Нади Ђорђевић ступањем на функцију судије Апелационог суда у Београду 30.12.2025. године престало својство кандидата за изборног члана ВСС из реда судија виших судова (став први диспозитива) и измењена коначна листа кандидата за изборне чланове ВСС из реда судија виших судова утврђена решењем Изборне комисије број 119-04-1036/2025-02 од 06.11.2025. године (став други диспозитива).

Решење је објављено на интернет страници ВСС, не садржи поуку о правном средству и до подношења овог захтева Уставном суду није уручено кандидату о чијем статусу је одлучено ставом првим изреке решења.

Доказ: решење Изборне комисије којим је измењена коначна листа кандидата број 119-04-00002/2026-02 од 12.01.2026. године, објављена на сајту ВСС

https://vss.sud.rs/api/documents/preview/resenje_menja_se_konacna_lista_kandidata_za_izborne_clanove_visokog_saveta_sudstva_iz_reda_sudija_visix_sudova_12_01_2026_12_57_28.pdf

Против означеног решења од 12.01.2026. године судија – кандидат за изборног члана ВСС из реда судија виших судова, а овде подносилац захтева, поднела је 14.01.2026. године жалбу ВСС из разлога прописаних чланом 158 тачка 1, 4, 5 и 6 Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16, 95/18 – аутентично тумачење и 2/23 – одлука УС), о којој ВСС није одлучио до дана подношења овог захтева.

Доказ: Жалба од 14.01.2025. године против решења Изборне комисије о измени коначне листа кандидата за изборне чланове ВСС из реда судија виших судова

Штавише, и поред наведеног, 28.01.2026. године спроведени су избори за члана ВСС, па и из реда судија виших судија, те је по окончању гласања 28.02.2026. године, сходно одредбама члана 41 Правилника о начину рада Изборне комисије Високог савета судства Изборна комисија савету доставила Записник о утврђивању резултата избора број 013-00-4/2026-02 од 29.01.2026. године, који је објављен на сајту ВСС, као и утврђени резултати избора. У тренутку писања овог захтева, Високи савет судства још увек није објавио одлуку којом констатује избор члана Савета, нити је познато да ли је таква одлука донета.

Подносилац захтева за одлучивање у изборном спору сматра да му је описаним поступањем, односно изборним радњама Изборне комисије и оспореним актима Изборне комисије, као и неодлучивањем ВСС о изјављеном правном леку повређено право на делотворно правно средство из члана 36 став 2, изборно право из члана 52 и право на учешће у управљању јавним пословима из члана 53, која су му Уставом гарантована.

Наиме, Уставом се јемчи:

- право на једнаку заштиту права и на правно средство (члан 36) пред судовима и другим државним органима, имаоцима јавних овлашћења и органима аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе (став 1); с тим да свако има право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се одлучује о његовом праву, обавези или на закону заснованом интересу (став 2);
- изборно право (члан 52), тако да сваки пунолетан, пословно способан држављанин Републике Србије има право да бира и да буде биран (став 1); при чему је изборно право опште и једнако, избори слободни и непосредни, а гласање тајно и лично (став 2); а изборно право ужива правну заштиту у складу са законом (став 3);
- право на учешће у управљању јавним пословима (члан 53), на основу кога грађани имају право да учествују у управљању јавним пословима и да под једнаким условима ступају у јавне службе и на јавне функције.

Законом о Високом савету судства, Пословником о раду Високог савета судства и Правилником о начину рада Изборне комисије Високог савета судства („Службени гласник РС“ број 34/24) није прописана могућност изјављивања жалбе против одлуке Изборне комисије Високог савета судства (у даљем тексту: Изборна комисија), иако је она радно тело ВСС сагласно члану 19. став 1. Закона о Високом савету судства и за свој рад одговара Високом савету судства сагласно члану 30. став 3. истог закона.

Међутим, право на жалбу (или друго одговарајуће правно средство) је Уставом зајемчено право свакога против одлуке којом се решава његовим правима, обавезама или интересима, а уколико сматра да је одлука незаконита, неправилна, или да поступак није вођен у складу са прописима. То право подразумева могућност да се тражи преиспитивање одлуке од стране надлежног (вишег) органа или суда, с циљем отклањања грешака, утврђивања чињеница, или убрзања поступка, као и због непоступања у законском року.

Пословником о раду Високог савета судства прописано је да се на сва питања која нису уређена законом, Пословником, правилником или другим актом Савета сходно

примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак (члан 35). Стога се, у ситуацији када Законом о Високом савету судства није искључено право на жалбу против решења радног тела Високог савета судства (дакле и против решења Изборне комисије), као првостепеног органа, имају применити одредбе Закона о општем управном поступку, према којима странка има право на жалбу против решења донесеног у првом степену, ако законом није другачије прописано (члан 13. став 1), односно ако жалба није законом искључена (члан 151. став 1), као и право на приговор у случајевима утврђеним овим законом (члан 13. став 2). Како у конкретном случају Законом о општем управном поступку није прописано право на приговор, имајући у виду Уставом зајемчено и законом дозвољено право на правно средство, подносилац сматра да је ВСС као надлежан другостепени орган, без обзира на околност да побијано решење не садржи поуку о правном леку, био надлежан да по самом закону одлучи о правном средству изјављеном против одлуке свог радног тела (у овом случају Изборне комисије) и у обавези да у примереном кратком року, сходно роковима из Закона о избору народних посланика, одлучи о жалби подносиоца изјављеној 14.01.2026. године. При томе, одлука о жалби је морала бити донета пре 28.01.2026. године, односно пре спровођења гласања за изборног члана ВСС из реда судија виших судова, водећи рачуна о потреби хитног поступања у изборном поступку, као што је овде случај.

Поред наведеног, Изборна комисија је, приликом доношења оспореног решења од 12.01.2026. године, из утврђених чињеница извела неправилан закључак о чињеничном стању и, последично, неправилно применила законске одредбе којима је регулисано питање стицања и престанак својства кандидата за изборног члана Високог савета судства из реда судија и ретроактивно, на основу разлога непрописаног законом, онемогућила подносиоца да на судским изборима буде кандидат за члана ВСС. Наиме, одредбом члана 27. став 1. Закона о Високом савету судства изричито је прописано да кандидат за члана Савета из реда судија може бити сваки судија. Услови за кандидовање за члана Савета из реда судија даље су прописани одредбама члана 27. закона, при чему је једино ограничање садржано у одредби става 7 наведеног члана, прописивањем да председник суда и вршилац функције председника суда не може бити кандидат за члана Савета

У конкретном случају, кандидатура подносиоца овог захтева за члана ВСС из реда судија била је проглашена још решењем од 21.10.2025. године, уз констатацију да је статус кандидата стечен кандидационом пријавом судије кога подржавају најмање 20 судија. Коначна листа кандидата за изборне чланове ВСС из реда судија виших судова утврђена је решењем од 06.11.2025. године, док је рок до кога је кандидат могао одустати од кандидатуре (подношењем писмене изјаве Изборној комисији), у смислу одредбе члана 32 став 3 Закона о Високом савету судства, а сагласно Одлуци о изборним радњама и роковима од 29.09.2025. године (најкасније осам дана од дана утврђивања коначне листе кандидата), истекао закључно са 19.11.2025. године. Дакле, статус кандидата стечен је подношењем кандидационе пријаве и утврђивањем коначне листе кандидата, и тај се статус не може мењати накнадно, а нарочито не из разлога што је кандидат изабран у суд вишег ранга, јер би прихватањем такве логике Изборна комисија, односно ВСС могли утицати на исход избора елиминацијом кандидата изабраног у току судских избора на вишу судијску функцију, као што је очигледно учињено у овом случају. Једини изузетак када је по закону

Изборна комисија овлашћена да мења коначну листу кандидата јесте у ситуацији предвиђеној одредбом члана 32 став 3 закона (добровољни одустанак кандидата), односно по самом закону, за случај да кандидату из било ког разлога престане судијска функција (сходно изричитој одредби из члана 27 став 1 закона, према којој кандидат мора бити судија). Дакле, околност да је у међувремену дошло до ступања судије - кандидата на функцију у другом суду није предвиђена као законски разлог за губитак статуса кандидата и с тим у вези, нити за измену претходно утврђене коначне листе кандидата. Ово посебно код чињенице да ниједним прописом судији – кандидату за изборног члана ВСС није забрањено да чак и у току изборног поступка (који по самом закону мора трајати најмање шест месеци пре истека мандата изборног члана ВСС из реда судија, у смислу одредбе члана 25. Закона о Високом савету судства) конкурише, па самим тим и да буде изабран за судију суда друге врсте и степена у односу на суд у којем тренутно врши судијску функцију.

У погледу позивања на одредбе члана 26. Закона о Високом савету судства, подносилац уставне жалбе указује да овај члан говори о заступљености судова, али се ове одредбе не могу тумачити независно од осталих одредаба закона, па и самог Устава, и то на начин да само судија одређене врсте и степена суда може бити биран за изборног члана ВСС. Ово посебно имајући у виду и одредбе члана 151 Устава, које прописују да се избор чланова ВСС из реда судија уређује законом, те да се приликом избора судија у ВСС води се рачуна о најширој представљености судија. Интенција законодавца, који је чланом 26. Закона о Високом савету судства дефинисао тзв. “изборне базе” (1. Врховни суд; 2. апелациони судови и Управни суд; 3. виши судови; 4. привредни судови и Привредни апелациони суд; 5. основни судови; 6. прекршајни судови и Прекршајни апелациони суд), била је да у највећој мери буду заступљене судије који функцију врше у судовима разне врсте и степена, примера ради – у садашњем сазиву ВСС ниједан члан из реда судија није судија суда посебне надлежности - прекршајног, привредног или Управног суда. Међутим, као што је указано, ни садашњи, а ни раније важећи закон није прописивао забрану конкурисања за судове друге врсте или степена судијама који су истовремено кандидати за изборног члана ВСС. Тако рецимо, у ситуацији да је кандидат за члана ВСС из реда судија прекршајних судова у току изборног поступка био биран за судију Прекршајног апелационог суда, да ли би у том случају Изборна комисија такође донела решење којим би констатовала да је том судији престало својство кандидата, полазећи нпр. од чињенице да је тај судија својство кандидата стекао тако што га је кандидовала седница конкретног прекршајног суда, а не седница суда више инстанце – Прекршајног апелационог суда? Суштина је да се приликом избора статус кандидата стиче проглашењем кандидатуре и утврђивањем коначне листе кандидата (чиме је стекао пасивно бирачко право – да буде биран), те да се након тога коначна листа кандидата не може мењати због чињенице да је судија – кандидат који се налази на листи у међувремену почео да судијску функцију врши у неком другом суду.

Поред наведеног, одредбама члана 28. став 3. Закона о Високом савету судства (којом је прописано да судија гласа само за кандидата са листе кандидата врсте, односно степена суда у којем врши судијску функцију), а на којој, између осталог, Изборна комисија темељи образложење побијаног решења, регулисано је активно а не пасивно бирачко право,

односно наведена одредба односи се превасходно на судије – бираче, а не на судије кандидате. Штавише, имајући у виду цитирану законску одредбу, као и околност да подносилац овог захтева на дан гласања није уписана у бирачки списак на бирачком месту Вишег суда у Београду, то није у могућности ни да користи правно средство из члана 40. Закона о Високом савету судства, којим је дефинисано право на приговор због повреде изборног права на том бирачком месту. Како је брисањем са коначне листе кандидата подносиоцу захтева за одлучивање у изборном спору онемогућено да буде бирана за члана ВСС, иако је све услове испуњавала у време проглашења кандидатуре и утврђивања коначне листе кандидата из реда судија виших судова, овим је уједно повређено и пасивно бирачко право подносиоца захтева из члана 52 Устава као и право да учествује у управљању јавним пословима из члана 53 Устава и да под једнаким условима као и остала три кандидата из њене „изборне базе“ буде у могућности да на судским изборима буде бирана и, зависно од исхода гласања, ступи на јавну функцију члана ВСС.

Имајући у виду све изнето, подносилац захтева за одлучивање у изборном спору предлаже да Уставни суд донесе одлуку којом ће усвојити захтев, утврдити да су означеним актима и радњама подносиоцу у изборном поступку повређена Уставом гарантована права на делотворно правно средство из члана 36 став 2 Устава, изборно (пасивно) право из члана 52 Устава и право на учешће у управљању јавним пословима из члана 53 Устава и поништити решење Изборне комисије број 119-04-00002/2026-02 од 12.01.2026. године и Записник Изборне комисије о утврђивању резултата избора број 013-00-4/2026-02 од 29.01.2026. године, и утврђене резултате избора у делу који се односи на резултате избора за изборног члана ВСС из реда судија виших судова, те поништити изборни поступак у делу који се односи на избор за члана ВСС из реда судија виших судова, а који је спроведен након доношења оспореног решења од 12.01.2026. године.

Нада Ђорђевић

У Београду, 12.02.2026. године